

ת"פ 18989/05 - מדינת ישראל נגד בר ספנות וסחר בע"מ, בר ספנות (2006) בע"א

בית הדין האזרחי ל_labודה בא"ר שבע

מדינת ישראל נ' בר ספנות וסחר בע"מ ואח'

ת"פ 18989-05-16

42470-04-16

26 אפריל 2021

לפני כבוד השופט יוסף יוספי

המאשימה:

מדינת ישראל
ע"י ב"כ: עוזיד ישראל שנידרמן

הנאשמים:

1. בר ספנות וסחר בע"מ
2. בר ספנות (2006) בע"מ
3. שמעון אחולאי
ע"י ב"כ: עוזיד אדוארדו גאנם

הכרעת דין

1. לפניו שני כתבי אישום.

במסגרת תיק 42470/04/16 הואשםו נאשומות 1-2 באי תשלום שכר מינימום, עבירות על סעיף 2 ו-14 לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 (6 ייחדות עבירה); וכן באי הסדרת ביטוח רפואי לעובדים זרים - עבירה בנגדו להוראות סעיפים 31 ו-2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (3 ייחדות עבירה).

בתיק 18989/05/16 הואשםו נאשומות 1 ו-2 באי مليוי דרישת מפקח, עבירות על סעיף 15(בג) לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987 וכן על סעיפים 3 ו-36 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 (4 ייחדות עבירה).

נאשם 3 הואשם בעבירות על סעיף 15 (אחריות מנהלים) יחד עם סעיפים 2 ו-14 לחוק שכר מינימום, התשמ"ז - 1987 (3 ייחדות עבירה).

צוין כי העובדים נשוא כתוב האישום הינם מסרילנקה, ולא היו בתקופה הרלוונטית אזרחי ישראל או תושביה.

עמוד 1

.2. לאחר קיום מסכת הראיות סיכמו הצדדים הצדדים את טענותיהם בכתב, כאשר המאשימה הגישה גם סיכומי תשובה.

.3. אין חולק כי הנואשות 1 ו-2 הין חברות פרטיות, אשר עוסקות בענף הימאות והדיג, וכן שהנאשם 3 במועד הרלוונטי היה נושא משרה בהן.

.4. **לטענת המאשימה**, הנואשים היו צריכים לקבל היתר להעסקתם של העובדים נשוא כתוב האישום, וזאת על פי **חוק עובדים זרים**, היota והעובדים היו מהגרי עבודה שעבדו בדיג.

העובדים הגיעו לעבוד אצל הנואשות לתקופה בלתי מוגבלת. **חוק הספנות** (ימאים) חל גם על כל שיט זר בשליטה של גורם ישראלי, והוא קובע כי כדי שיט זר הרשות בפנקס הרישום לפי חוק זה יחולו עליו, על הגורם הישראלי שהוא בעל שליטה בו, על איש צוות ישראלי המשרת בו ועל איש צוות אחר המשרת בו אם הסכים לכך, הוראות חוק הספנות כאלו כלי השיט הזה רשום בישראל. דהיינו, הוראות החוקחולות על כל ימאי בכל שיט ישראלי, בין אם הימאי ישראלי או זר, ובכל מקרה על כל מעסיק ישראלי. הסמכות של משרד העבודה ומפקחים שהוסמכו מטעמו הינה סמכות שחלת על כל חוקקת דיני העבודה, לרבות מזכים בהם הסמכויות של שר העבודה מקבילות לאלה של שרים אחרים. כמו לדוגמה במקרה דנן, שהסמכות להפעלת חוק הספנות היא למשרד התחבורה, אך בעניינים ספציפיים הקשורים במקרה דנן, לענייני עבודה וליחסים עבודה ניתן גם סמכות מקבילה לשר העבודה הועברו לשר התמ"ת, כאשר עובד מעסיק. משנת 2003 סמכויות האכיפה שהו נקבעו למשרד התחבורה הועברו לשר התמ"ת, כאשר במועד פתיחת החקירה למפקחים שניהלו אותה היו מלאה הסמכויות מכוח הדין לפועל נגד החשודים, ובהמשך בשנת 2016 הועברה הסמכות למשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים. לפיכך, אין כל בסיס לטענות הנואשים ביחס להיעדר סמכות של משרד ממשלה שניהלו את החקירה.

מדוח הפעולה שלגב' מזיאל מיום 11/3/2011 עולה, כי אכן נכתב כי בבדיקה נציג משרד הפנים נמצא כי יש לעובדים אשרה של דיג, קרי אשרת כניסה לישראל, אך לא היה ברשות המעסיק היתר להעסקה על פי **חוק עובדים זרים**.

תחום עיסוקן של הנואשות הינו רק בענף הדיג, ובתחום זה עבדו העובדים נשוא כתבי האישום. גם לפי העתירה המנהלית והמסמכים שהופקו עליה, כי מדובר בעובדים זרים שבאו לעבוד בענף הדיג שדרש היתר של משרד החקלאות, ולכן הם היו צריכים לקבל אשרת כניסה ו המעסיק היה צריך לקבל היתר העסקה. בנסיבות המקירה דנן, אין כל הבדל בין המונח עובד לבין המונח "ימאי", היות וחוקי העבודה יחולו ביחס לשני המונחים. מדועותם של העובדים עליה שbowzaה עבודה של שעות רבות, אשר חלקה הتبצעה ביום וחולקה ביבשה, אך העובדים לא קיבלו ولو שקל אחד.

לעובדים לא הונפקו תלושי שכר, ואף לא נמסרו-Calala למאשימה. בנוסף, לא הונפקו ביטוחים רפואיים לעובדים הזרים.

הנאשם 2 כפרה ברוב הסעיפים כפירה סתמית ללא כל גיבוי וביסוס, ובנגוד להסכם העסקה.

לאחר פתיחת החקירה, הנאשמים התعلמו מדרישות רבות שנטקבלו בדיון, אף הוזמנו לחקירה תחת אזהרה, אך מעולם לא התייצבו לחקירה ולא טענו דבר.

הן מר חיים אחולאי והן מר שמעון אחולאי ידעו על החקירה וכן על הדרישות שנשלחו אליהם ועל החברות המעשיקות. הפקחים היו בקשר איתם, ואישורי המסירה היו חתוםים.

לסיכום, טענה המאשימה כי העובדים הגיעו לעסוק בתחום הדיג, קרי כניסה היה במסווה של ימאים, וככל הנראה כדי לעקוף את מסלול קבלת אשра ורשון לעובדים חוק. עדויותיהם המוקדמות של העובדים היו אותנטיות ועקביות, והנאשמים לא הציגו ولو מסמך אחד שיסטור טענותיהם. כמו כן, אין בפי הנאשמים כל טענה כדי להעיד על חוסר תום לב כה קיצוני מצד המאשימה שיש בו להביא לביטול האישומים מטעמי הגנה מן הצדק. התנהוגות של הנאשמים לאורך כל החקירה היא ההיפך הגמור ממצבים בהם ניתן ליחס התנהוגות שערוריתית למאשימה, ולא הייתה כל פגיעה בזכיותיהם.

5. **לטעתה הנאשמים**, יש להורות על זיכוי מוחלט של כל הנאשמים מכל אשמה פלילית, ולאחריו כי לא היה כל בסיס חוקי להחלטה על הגשת כתב אישום וגם שלא הייתה כל ראייה היוצרת בסיס לכואורה לאשמה כלשהו על פי דין. המאשימה לא סיכמה טענותיה ביחס לעניינים שעלו בדיונים, לגבי סוג הראיות ומשקלן, וגם לגבי החלטות בית הדין בענויות המקדימות ולגבי זהות המאשימה וזהות המפקחים שהיו מעורבים בפרשנות שפורטו בכתב האישום.

לטעתה הנאשמים, דיני העבודה בישראל אינם חלים על היחסים בין ימאי זר לבין בעל כל שייט, חוות וממעמדו של ימאי זר הוא עניין של סטטוס המוסדר במשפט הימי הבינלאומי.

המאשימה החליטה להגיש כתב אישום בתיקים אלו בהיעדר חוקיות מובהקת ובהיעדר הגינות כלפי כל אחד מהנאשמים, ואין כל בסיס עובדתי או משפטי להרשעת הנאשמים בעבורות שייחסו להם בכתב האישום. הנאשמים הוכחו כי לא מדובר בעובדים אלא בימאים זרים, שאין סמכות למשרד הכלכלה לפיקח על עבודתם או להטיל קנסים בעניינים הקשורים להעסקתם. בנגדו לטענת המאשימה, שר העבודה באמצעות מפקחי העבודה לא הפעיל את סמכותו ולא העניק למפקחי עבודה סמכות לפיקח על ימאים זרים. הימאים נכנסו בעבר גובל בדיון, באישור פיקח רשות הגבולות מטעם משרד הפנים שחתרם על אישורי כניסה, החזיקו בפנקס ימאי זר, שירותו חלק מצוות אוניה שיצאה מישראל לנמלים במדינות זרות, ולאחר מסע שייט חזרו לישראל. הגוף האחראי על העסקת ימאים זרים חלק מצוות אוניות הוא משרד התחבורה בלבד. בתקופות הרלוונטיות שר העבודה ושר הכלכלה לא היו מוסמכים לפיקח על עבודות הימאים, והתיקון בנושא משנת 2016 אינו חל רטראקטיבית.

הנאשמים הוכחו רישום כזוב בתעודות עובד ציבור. ממנה הבדיקות על הגבולות אישר בעדותו שקיים הבדל מהותי בין הרישום בתעודת עובד ציבור לבין אישורי בקר הגבולות. עוד טען, כי אילו ידע מראש שמדובר בימאים הוא לא היה מגיש את תעודות עובד הציבור שהוגשו לבית הדין, וכן שעבוד זר אינו מקבל אשרתTier.

מנכ"ל הנאשםת 2 מסר עדות מפורטת, בה תיאר את הליך גיוסם של הימאים הזרים באמצעות סוכנות ימאים זרים הפעלתה במדינותם.

העסקת ימאים זרים כפופה לדיני הימאות, וכך גם תנאי שכרם. מדינת ישראל מופיעה כחלק מהמדינות הרכזיות לכלי העסקה של ימאים זרים בהתאם לכללי שכר מינימום של ימאים זרים. הנאים הוכתו באמצעות עדותם של מר חיים אוזולאי, מנכ"ל בפועל של בר ספנות, שהנאמות 2-1 כרתו חוזה שירות עם ימאים זרים לפי הזכות הקיימת בהתאם למשפט הימי.

חוק שכר מינימום אינו חל על תנאי העסקת ימאים זרים לפי המשפט הימי הבינלאומי, ואין זכות למאן זר לטעון שכר מינימום בהתאם לחוק שכר מינימום, שאינו חל על תנאי שירות כימאי זר.

לא הוכח כי נאמות 2-1 הפרו הוראת מפקח. הנאמות 2-1 לא הפיעו למפקח העבודה מלහשתמש בסמכויותיו, לא סייבו לענות על שאלות ואף לא נחקרו בחקירה פלילית. העברות שפורטו בכתב האישום לא מגדירות אי מילוי הוראת מפקח כעבירה פלילית, ולכך יש להוסיף שמפקח משרד הכלכלה חקר ולא משרד העבודה, וכן יש לזכות את הנאים מכל אשמה. בנוסף, כל המפקחים שנחקרו בתיק זה העידו שלא היה כל חשד לביצוע עבירה, אלא שהם קיבלו את התקין לצורך השלמת חקירה. הנאמות לא נחקרו, וגם אף אחד מהמאים לא נחקר, ותולנה לא הוגשה ככל הנראה. כמו כן, לא הוכחxAות אחריות פלילית של נאים 3, ואין בסירובו להתייצב לחקירה פלילית או להציג מסמכים ממשום עבירה פלילית. עוד טענו הנאים 3-1 כי המאשימה לא הוכחה את היסוד העובדתי של העבירה וגם לא הוכחה מודעות מצדיהם.

בתיק 16-04-42470 בוטלו האישומים נגד נאים 3-4, ונותרו האישומים רק נגד הנאים 2-1. החקירה בתיק זה נוהלה רק נגד נאמת 1, ורק אחר כך נשלחה על ידי גבי יחזקאל הودעת קנס מזופת גם לגבי נאמת 2 מיום 24.4.14. המפקחת יחזקאל לא פיקחה על נאמת 2, וזאת מאחר והמאים זרים הפסיקו שירותם כמה ימים לאחר 19.11.11.

תקופת העסקה רשומה בכתב האישום מנוגדת לעדותו של העובד פרננדו, שהעיד כי עבד 5 ימים.

השלמת החקירה על ידי המפקחת אלדר כנגד נאמת 2 בוצעה בהמשך להודעת קנס מזופת של החוקרת יחזקאל לאחר הגשת בקשה להישפט. עדיה זו לא ידעה לענות על שאלות מרכזיות כמו מי הגורם שנתן לה הנחיות ומה הייתה מטרת השלמת החקירה. גביה עדויות העובדים ע"י המפקחים לא צורפה לחומר החקירה וגם לא לפרטוקול העדות המקדמת. יש לפסול את העדות המקדמת של המאים בתיק 16-04-42470 שנגבהה במסגרת תיק 11-09-23820; עסקין באמירות חז שגבתה משטרת ישראל, כך שגם קשור בין פעולות הפקחים לבין חקירת המשטרה, וכן לא ניתן לראותה עדות הימאים כעדות מקדמת לפני הדיון. תקופת העסקה שפורטה בכתב האישום לא הוכחה כלל וכלל. השוטרת (גב' מיאל) הבינה מהבדיקה שערכה כי מדובר במאים זרים חוקיים ושדרכויהם נמצאים אצל קופtan האוניה או בביטחון הגבולות. בית המשפט למאוט הוא המוסמן לדון בתביעה כספית לשכרו של ימאי זר. הימאים נכנסו בידיעת משרד הפנים ובהסכמה. הנאים קיבלו מהמדינה אישור להעסקה ימאים זרים. הרגולטור היחיד שמוסמך לחקור ולפקח בגין העסקת ימאים זרים הוא אך ורק משרד התחבורה.

בית הדין נתן למאשימה הزادניות רבות ושונות לשקל עמדתה מחדש ולהזoor בה מכתב האישום. המאשימה לא הוכחה שהיא מקרה אחר בפסקה בו הוגש כתב אישום כלשהו בנוגע להעסקת ימאי זר, גם שחלפו 9 שנים ממועד חקירת הימאים זרים שלא כדין ומהתלת קנס מנהלי שלא כדין.

לאור כל האמור לעיל, יש להורות על זכויות של הנאשמים בשני התיקים.

דין והכרעה

6. במסגרת הכרעת הדין בתיק דן סיכמו הצדדים את טענותיהם ביחס לשני כתבי האישום, וזאת בהמשך לניהול ההליך שהתבצע ביחס לשני כתבי האישום במסכת ראיות אחת. יצוין, כי הנאשמים כפרו באישומים נגדם ולפיכך התקיימה מסכת ראיות.

נדון להלן בכל תיק בנפרד.

תיק 18989-05-16

7. כבר בפתח הכרעת הדין ובהתקיים כאמור **בסעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב-1982**, הנני מודיע כי החלטתי לזכות את הנאשמים מהעבירות שייחסו להם בכתב האישום בתיק 16-05-18989.

לנאשםות 1 ו-2 ייחסו עבירות על **סעיף 15(בג) לחוק שכר מינימום, התשמ"ד-1987** ועל **סעיפים 3 ו-36 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954**.

נאשם 3 הואשם בעבירות על **סעיף 15** (אחריות מנהלים) יחד עם **סעיפים 2 ו-14 לחוק שכר מינימום, התשמ"ג - 1987** (3 יחידות עבירה).

مفאת חשיבות הדברים יבואו להלן הסעיפים הרלוונטיים יחד עם ההתייחסות אליהם.

חוק שכר מינימום, התשמ"ג - 1987 .8

"**15ב.** (א) ...

(ב) ...

(ג) התעורר חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה, רשיי מפקח עבודה -
(1) לחקור אדם שלדעתו יש לו מידע הקשור לביצוע העבירה;
(2) לתפוס חוץ, לרבות מסמך הקשור לביצוע העבירה".

.9. מעיון בסעיף 15ב(ג) לחוק שכר מינימום עולה, כי הסעיף מתאר את סמכיות מפקחי העבודה במקרים בהם התעוורר חשד לביצוע העבירה לפי חוק שכר מינימום. סעיף זה מעניק למפקח סמכות לחקור אדם בנסיבות המtauורות שם, וכן לתפוס חפץ או מסמך.

דא עוקא, אין בסעיף זה כל עונשה אותה ניתן להטיל על נאים, וכל שיש בו הוא רק סמכות לחקור.

לפייך, לא ניתן להרשיע את הנאשומות 1 ו-2 בעבירה על סעיף 15ב(ג) לחוק שכר מינימום.

מצב דומה קיים ביחס ליתר סעיפים כתוב האישום, ונפרט.

10. חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954.

"סמכיות מפקח עבודה (תיקון מס' 2) תשמ"ב-1982

.3. בנוסף לכל סמכות הננתונה למפקח עבודה בכל חיקוק, נתנות לו לשם מלאו תפקידיו סמכויות אלה:

- (1) להכנס בכל עת לכל מקום שיש לו יסוד להניח כי מועסקים בו בני אדם, או שהם עומדים להיות מועסקים בו, או נעשית בו, עבודה לצרכי עסק או שליח יד (להלן פרק זה - מקום עבודה);
- (2) לבדוק במקום עבודה את סדרי העבודה ואת סיורי הבטיחות, הגיהות והרווחה, ובין השאר גם את המתקנים, המכוונות, הציוד ותהליכי העבודה;
- (3) לברר את הסיבות והנסיבות של תאונות העבודה;
- (4) לחקור - בין לבדו ובין בפניו אחר - בכל עניין שהוא מתחקי השירות, כל אדם הנמצא במקום עבודה, וכל אדם שיש למפקח יסוד להניח שהוא עובד או עבד במקום עבודה אך לא ידרש אדם לתשובה או לעדות העולות להפלילו; מפקח עבודה רשאי רשום בפרוטוקול את תשובותיו והודעתו של הנחקר, ודין הפרוטוקול כדי הودעה שנרשמה לפוי סעיף 2 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (עדות), והסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה חלים עליו;
- (5) לבדוק כל פנקס, תעודה, דין וחשבון או מסמר אחר, שניהולים, קיומם או הghostם היא חובה על פי חיקוק שביצעו בידי שר העבודה, ולהעתיק מהם;...

...

עונשים

.36 (א) מי שעשה אחד מהלא:

- (1) הפריע למפקח עבודה מה着他מש בסמכיותו; או
- (2) סירב להשיב למפקח עבודה על שאלה שהוא חייב להשיב עליה; או
- (3) עבר על הוראות סעיף 35

דיןו - מאסר ששה חדשים או קנס 500 לירות, או שני העונשים כאחד.

- (ב) מעסיק ש עבר על הוראות הסעיפים 16(ב) או 23(ב) או ש מסר ללא יסוד מסויך הודעה, לפי סעיף 7(ב), למפקח עבודה אזרוי על הרחקת גורם סכנה, או שלא מילא אחריו הוראה על פי סעיף 25(א), דינו - קנס 500 לירות.
- (ג) מי שלא שלח למפקח עבודה אזרוי או למוסד הודעה או מסמן, או העתק מלאה, והוא חייב לעשות זאת לפי חוק זה, דינו - קנס 50 לירות.
- (ד) מי שלא קיים הוראה של מפקח עבודה שניתנה לפי סעיף 3(ז) או עבר על הוראות סעיף 8ד(א), דינו - מאסר שש שנים או קנס 50,000 שקלים.
- (ה) נעבירה עבירה לפי חוק זה או תקנות לפיו בידי חבר-بني-אדם, מואגד או בלתי מואגד, יאשם בה גם כל מי שבעת ביצועה היה מנהל פועל, בא-כח או שותף פעיל בחבר, זולת אם הוכיח שהעבירה נעבירה שלא בידיעתו ושנקט כל האמצעים הנאותים כדי להבטיח כיום הוראות החוק והתקנות לפיו".

11. כפי שניתן לראות, **בסעיף 3 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה** תוארו סמכויות נוספות למפקח העבודה.

בנוסף, **בסעיף 3 לחוק זה** ציין העונש הנינתן למי שהפריע למפקח לשמש בסמכויותיו או סירב לענות על שאלה שהוא חייב להשיב עליה.

משמעותו של סעיף 3 לחוק זה עולה, כי הוא נדרש לאפשר למפקח להיכנס למקום העבודה, לשם לחקור "כל אדם הנמצא במקום העבודה, וכל אדם שיש למפקח יסוד להניח שהוא עובד או עבד במקום העבודה, אך לא ידרש אדם לתשובה או לעדות העוללות להפלילו".

עליה כי תכילת הסעיף היא לחקור במקום העבודה כל אדם הנמצא שם, וכל אדם שהמפקח סבור שהוא עובד שם. לאור זאת, לאותם אנשים גם ניתנה הזכות להמנע מהפלה עצמית.

סעיף 3 לחוק זה קובע את עונשו של מי שהפריע למפקח עבודה לשמש בסמכויותיו או סירב להשיב למפקח עבודה על שאלה. מכאן ברור, כי השימוש של שני הסעיפים מיועד למצב שבו מפקח נכנס לשטח מקום העבודה, רואה שם אדם, שואל אותו שאלה ואוטו אדם אינו משיב, או שאותו אדם מפריע למפקח לשמש את סמכויותיו.

במקרה דנן, המפקחים לא ביקשו לחקור את הנאים במקום העבודה, אלא שלחו להם על פי הנטען זימון לחקירה באזירה, וכן שלחו להם דרישות להמצאת מסוימים. המעשים המוחסנים לנאים, אי התיאצבות לחקירה למטרות שיגור בדואר של זימון, ואי המצאת מסוימים למטרות שיגור בדואר של דרישת, אינם מהווים הפרעה למפקח או סירוב להשיב למפקח במובן **סעיפים 3 ו-36 לחוק**.

לאור האמור לעיל, יש לזכות את הנאים 1 ו-2 מהמיוחס להן בכתב אישום זה, עבירות על **סעיף 15(בג)** **חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987** ועל **סעיפים 3 ו-36 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954**.

12. כפי שצווין לעיל, מוצאיי כי יש מקום להורות גם על זיכוי של נאשם 3 מהאשמות המוחסנים לו, ואפרט.

בהתאם ל**סעיף 15 לחוק שכר מינימום**, משוכנו התאגידים (הנאשומות 1 ו-2) אין מקום להרשיע את נאשם 3 ששימש בהן כנושא משרה בזמן הרכזונטיים.

מעיוں בסעיפי האישום עולה, כי נאשומות 1 ו-2 כלל לא הושמו באই תשלום שכר מינימום, אלא רק נאשם 3 שכאמור לא היה "המעסיק" לנדרש בסעיף 14 לחוק זה, אלא רק שימש נושא משרה בתאגיד.

עם זאת, בכל מקרה, משוכנו הנאשומות 1 ו-2 כמפורט לעיל, ולהילופין שלא הושמו בעבירה על חוק שכר מינימום, יש לזכות את הנאשם 3 מהعبירות המוחסנת לו על חוק שכר מינימום.

13. מכל האמור לעיל עולה, כי יש לזכות את הנאשמים מכל האישומים שייחסו להם בכתב האישום בתיק 18989-05-16.

תיק 42470-04-16

14. בתיק 42470-04-16 נותרו נאשומות 1 ו-2, וזאת לאחר שבית הדין הורה על ביטול האישומים כנגד נאשומים 3 ו-4 מחמת התישנות.

במסגרת תיק 42470/04/16 הושמו נאשומות 2-1 באই תשלום שכר מינימום, עבירות על **סעיפים 2 ו-14 לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987** (6 ייחדות עבירה); וכן באירוע הסדרת ביטוח רפואי לעובדים זרים - עבירה על הוראות **סעיפים 31 ו-2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991** (3 ייחדות עבירה).

15. בمعנה לכתב האישום כפרו הנאשומות באישומים, תוך שציינו כי נאשימת 1 הינה חברה פרטית שעסכה בעבר בענף הימאות והדיג והפסיקה את פעילותה בסמוך לשנת 2011, ונאשימת 2 עסקה בתחום הימאות מחוץ לממים הטריטוריאליים של מדינת ישראל, לרבות הובלות מטען וסחר. בנוסף, טענה נאשימת 2 כי אין מדובר בעובדים, אלא בימאים זרים שביקשו לשרת על הספינה בהתאם למשפט הימי הבינלאומי, וממילא הם הועסקו רק למשך מספר ימים בלבדים (25.1.11-19.1.11), והפסקת שירותם נעשתה על ידם תוך התארגנות פסולה מצדיהם. הימאים לא הועסקו בתנאים מחפיריים, ותנאי שירותם היו כשל ימאים על הספינה.

16. מהמסכת העובדתית אשר נפרשה בפני בית הדין עלה כי יש להרשיע את הנאשומות במוחס להן בכתב האישום, קרי, ביחס לעבירות של או תשלום שכר מינימום ואי הסדרת ביטוח רפואי, וזאת ביחס לשלוות העובדים נשוא כתב האישום. ונפרט.

17. ממשכת הראות עלה, כי העובדים נשוא כתוב האישום לא היו ימאים, אלא היו מהגרי עבודה בענף הדיג, דהיינו עובדים זרים לכל דבר ועניין. הנאשנות לא הצלחו להראות ספק סביר לשם הפרצת טענות המאשימה.

ציוון, כי עליה שלא נפל פגם בניהול החוקירה. הוכח כי גורמי החוקירה האחראים היו אלו שניהלו את החקירה בהתאם לנוהלים, תוך הפעלת הסמכויות שניתנו להם על פי דין, בהתאם **לנוהל הפעלת סמכויות הפקח** מטעם רשות האוכלוסין וההגירה (ה/12); ובין השאר בהטלת הקנסות המנהליים ותוך מתן מענה להשגות שהעלן הנאשנות ביחס לכנסות, והכל בהתאם למפורט במכתב המאשימה מיום 29.11.15 (ה/8).

למעשה, בביקורת של משטרת ישראל מיום 1.3.11 כפי שעולה מדווח הפעולה של השוטרת מזיאל מорן, עליה כי העובדים נשוא כתוב האישום שהוא בנמל בהתאם לטעות מעבר שבה יש להם אישרת שהיה בנמל, וכן שմבדיקת נציג משרד הפנים עליה כי "הם חוקיים" בעקבות האשارة של הדיג שלהם. ציוון, כי דוח הפעולה נערך על ידי שוטרת מיחידת מחלקת סחר בבני אדם, אך עולה ממנה כי העובדים הסתובו בנמל אשדוד בסמוך לרציפים, וכן שהם היו יוצאים מהנמל לעיר אשדוד ביום החופש שלהם בסופי שבוע.

18. לגבי מזיאל גבתה הודעות מהעובדים נשוא כתוב האישום, כך למשל מהעובד הראשוני נשוא כתוב האישום (מ/7); ועליה מהודעתו כי הגיע לישראל למטרת עבודה בדיג בסירה השיכת לנאשנות 1 - 2. עוד עליה מהודעתו, כי עבד כדיג לכל דבר ועניין, כאשר לעיתים נותר בים מספר ימים לאחר גיחות בנמל ולעתים חזר לנמל באותו יום, והכל כדי לפרק את הסchorה, עד שהעובדים התלוננו על תנאי העבודה וזאת לאחר 4.2.11. עוד עליה מהודעתו, כי לאחר השבוע הראשון ביצעו העובדים עבודה בתנדבות, ולאחר ולא הייתה להם ברירה נותרו הם לישון בסירה השכורה.

גם מהעובד מס' 3 בכתב האישום נגבתה הودעה, וממנה עליה כי הגיע לארץ ליום 19.1.11 לעבוד כדיג, תוך שהוא חותם עוד בסרילנקה ארץ מוצאו על חוזה עבודה בשפה האנגלית, בזמן שהוא בשדה תעופה עבר לניסיעתו. גם מהודעתו של עד זה עלה, כי עבד באוניית דיג קטנה, אשר העבודה כללה גם גיחות לים וחזרה לנמל, וכן שkapton האונייה היה נותן את ההנחיות. עוד מסר העובד, כי לאחר שבוע עבודה ערך ציון שרוצה לחזור הביתה, והמשיך לשחות בנמל ואף הסתווב בחוף אשדוד.

גם עבד מס' 2 בכתב האישום מסר הודעתו לגבי מזיאל ביום 23.2.11 (מ/2). גם מהודעתו עליה כי עבד כדיג, וכן שלא קיבל כספים כלל.

עוד עליה מהודעתיהם של העובדים, כי הם הגיעו לארץ באמצעות חברת כוח אדם, ולא באמצעות חברת ימאיות המכשירה עובדים כימאים.

19. גם מעדותם המוקדמת של עובדים אלה בבית הדין (במסגרת תיק 11-09-23820) מיום 9.10.11 עלתה תמונה זהה לזו העולה מההודעות שמסרו; לפיה הגיעו הם לארץ כעובדים זרים בענף הדיג,

ולמתכונת העסקתם, כמו גם להליר איתורם והכשרתם, אין כל קשר לתקפינו של ימא.

כך למשל, העיד אחד העובדים בעדותו בבית הדין (מ"א 10, פרו' מיום 9.10.11, עמ' 28-22), ולפיו הגיעו לישראל "לעבוד עם דגמים", וזאת באמצעות משרד מסרילנקה אשר נתן לו נייר ואמר לו להגיע "לאחד בשם חיים", אשר גם היה "הבועס בעבודה". עוד הוסיף, כי החל לעבוד ביום 20.1.11, לא קיבל כל תשלום,oS'ם ב-17.2.11. עוד תיאר את שעות העבודה הארכות מדי יום, תוך שהוא מתאר כי לא עבד ביום אלא בnelly, למעט יום אחד. יציוון, כי עדותו של עד זה לא נסתירה בחיקירתו הנגדית, ועליה ממנה כי הינו דיבג במקצועו, וכי לשם כך הגיע לארץ, אך בפועל סידר רשותות והביא קרוטונים למשאית.

גם העובד פרננדו סוג'יט העיד בבית הדין (מ"א 10, פרו' מיום 9.10.11, עמ' 15-22), ובעדותו עולה גירסה דומה, ולפיו הינו דיבג במקצועו, תוך שהוא הכחיש כי עבר הכשרה כלשהי בתחום הימאות מעבר להגעתו ארצה.

גם עד זה העיד כי עבד שעות ארכות כולל עבודה בלילה, וכן שגם הוא לא קיבל תשלום, תוך שהוא מתאר כי פנה למרא חיים אחולאי ואמר כי אינו מוכן לעבוד מבלי שישופק לו אוכל, תוך שהוא מוסיף כי עבד עד יום 17.2.11 ושכר לא ראה. לאחר שבוע עבודה החל העובד לעבוד במשך שבועיים בנמל, וזאת מבלי יצאת לים.

20. גם בעדותו של מר חיים אחולאי לא היה כדי לקעקע את האמור בהודעות העובדים ובעדותם המוקדמת. עד זה העיד, כי אבי הוא בעל מנויות בחברות אך בפועל הוא מנהל את החברות. בחיקירתו הראשית תיאר הוא את דרכי גיוס העובדים וכן את אופי העבודה שלדידו נעשית בעיקר מחוץ לימים הטריטוריאליים של ישראל. בהתאם לגירסתו, הימאים אינם עובדים זרים וגם לא תיירים, הם ימאים לכל דבר, שהגיעו עם פתק - ימא. עד זה המשיך ופרט ביחס למשרדים המשלטיים האחראים על קליטת הימאים, כמו גם ביחס לאمنות עליהן חתומה המדינה, וכן תיאר את אופן כניסה הארץ, תוך שהוא מציאן כי העובדים הינם ימאים ושכניסתם ארצה אושרה בתור ימאים.

עדות זו למעשה מגלהת את הגנת הנאשנות בתיק. עם זאת, גירסה זו של הנאשנות, לפיה מדובר בימאים, התבררה כלל נכונה וכמנוגדת לעובדות שהוכחו. אמנם, מהמדוברים ה/3-ה/5 עולה כי הוצאה תעוזת ימאים ביחס העובדים אחד מהעובדים, במצווד לרשותן מבקר גבולות שהונפק בהתאם לטעותה הימאי, אך בפועל התברר כי העובדים עבדו כדיגים לכל דבר ועניין. הוכח כי העובדים אכן נכנסו במסווה של ימאים, אולם עבודתם לא הזכירה ولو בדוחק את תפקוד הימאי. העובדים הובאו מסרילנקה באמצעות חברות כוח אדם, ועבדו בדיבג, כאשר ביצעו גיחות לים וחזרה; תוך שחלק נכבד מהזמן הם שהו על החוף, בין אם ביצוע עבודה על החוף ובין אם שהו אחרת שאינה עבודה.

הנאשנות ניסו לתלות יבון בכך שלעובדים הייתה תעוזת ימאים והם נכנסו לישראל כדיدين עם חתימת ביקורת גבולות ביום 19.1.11, וזאת בניגוד לאמור בתעוזת עובד ציבור של מר קלדרון, ראש ענף החקירות במרחב תא". יציוון, כי עד זה בהגנותו הודה לשינוי סטירה בין הרשות במערכת "אביב" לבין אישור הבקר; דא עקא, אין בכך כדי לשנות את מסקנת בית הדין לפיה בפועל עבדו העובדים כדיגים ולא כימאים.

גם המפקח מר מאיר דוד העיד בבית הדין, וגירסתו לא נסתירה. בעדותו הסביר כיצד הטיל את הקנסות נשוא תיק זה. עד זה הסביר ביחס למועד התגובה העבירה בחודש 3/11 בשם לב כי משכורת פברואר לא שולמה.

עוד ציין הוא, כי העובדים עבדו בחודשים ינואר-פברואר 2011 כמצוין בכתב האישום, וכן שלא בדק את חשיבות כניסה לארץ, אלא רק את תנאי העסקתם, היות ובדקו את עניינם כעובדים זרים ולא כימאים.

גם כאן ניסו הנואשות לעממת את המפקח עם מסמך בקשר הגבלות שאישר כניסה העובדים לישראל, אך אין לכך כל משמעות לנוכח העובדות שהוכחו, לפיהן בפועל עבדו העובדים כדיגים ולא כימאים. עד זה גם התייחס להליך המשפטי האזרחי בין העובדים למעסיק שהסתיים בפרשה, תוך שהוא מצין מדוע אין בו כדי להשליך על ההליך הפלילי דן, והדברים ברורים גם ללא עדותו זו.

גב' איריס אלדר, שימושה כמפקחת במאשינה, אף היא העידה בבית הדין, אך אין בעדותה כדי להעלות או להוריד לעניין דן, היות והסתבר שאין מדובר בתיק שהוא ניהולו מתחילת ועד סוף.

21. מכל האמור לעיל עולה, כי העובדים נשוא כתוב האישום הובאו לארץ באמצעות הנואשות 1 ו-2 על מנת לעבוד כדיגים. אומנם, העובדים נשוא כתוב האישום נכנסו לארץ עם פנקס ימאי, אך בפועל עבדו כדיגים וכן בעבודות תומכות דיג, כאשר עבדותם רובה ככלה בוצעה במים הטריטוריאליים של מדינת ישראל וכן בנמל אשדוד עצמו. לעובדים לא ניתנה הכשרה כלשהי, ולמעשה הם היו עובדים זרים לכל דבר ועניין.

עוד עלה, כי לא נערך לעובדים ביטוח רפואי.

בנוספ', עליה כי לעובדים לא שולם שכר כלל ושכר מינימום בפרט, וזאת לעומת מעודותם המוקדמת של העובדים שלא נסתירה. יצוין, כי גם לו היה מוכח שהעובדים עבדו תקופה קצרה יותר מזו אשר לה טענה המאשינה, עדין לא היה בכך כדי לזכות את הנואשות, היות ועליה כי לא שולם להם שכר כלל.

22. לאור כל האמור לעיל, במסגרת תיק 42470/04 אני מרושע את נואשות 2-1 באיתן שלום שכר מינימום, עבירות על סעיף 2 ו-14 **חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987** (6 יחידות עבירה); וכן באיתן הסדרת ביטוח רפואי לעובדים זרים - עבירה בגיןן להוראות סעיפים 31 ו-2(ב)(3) **חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991** (3 יחידות עבירה).

23. הכרעת הדין תשוגר אל הצדדים בדואר לאור בקשתם.

24. מועד לטיעונים לעונש יקבע בנפרד - **לע"ז 27.4.21**.

